

ПРОЈЕКАТ:

Изградња социјалног партнерства у циљу стављања у функцију вишкова производних капацитета, опреме и радника

Пројекат финансира Град Београд путем доделе средстава (гранта) ради подстицања запошљавања на територији Града Београда

РЕЗИМЕ

Досадашња пракса подршке малим и средњим предузећима у Србији сводила се на упрошћавање поступка њиховог оснивања и обезбеђивање пореских олакшица у првим годинама рада. Стручно особобљавање се сводило на издавање одређених публикација и парцијално организовање мањег броја курсева, а о могућности давања на коришћење вишкова производних капацитета онима који би желели и имају способности да се самостално баве бизнисом нико није ни помишљао. На тај начин је занемариван потенцијал предузећа и запослених у њима, а последица тога су и остварени скромни системски резултати у привреди. Уверени да је управо стављање у функцију вишкова производних и људских потенцијала кроз развој социјалног партнерства, добар пут ка ефикасном решавању транзиционих проблема, УГС «Независност» уз финансијску подршку Секретаријата за привреду Града Београда реализују Пројекат «Изградња социјалног партнерства у циљу стављања у функцију вишкова производних капацитета, опреме и радника».

Главни циљеви Пројекта односе се на афирмацију и развој социјалног партнерства и постизање концензуса кључних актера о стратегији трансформације предузећа и начину формирања и функционисања малих и средњих предузећа издвајањем делова опреме, машина и људских потенцијала из предузећа где су они вишак. Постизање ових циљева показује се приоритетним, имајући у виду досадашње лимитиране учинке у постизању социјалних циљева реформи у Србији, те одсуство међусобног поверења и спремности да се у довољној мери уваже интереси и позиција запослених у овом процесу.

Пројектом се предвиђа да 51% оснивачког капитала новоформираних предузећа чини противвредност отпремнина запослених који се одлуче да покрену сопствени бизнис (у машинама, простору или опреми), а 49% би матично предузеће задржало у свом власништву уз дистрибуцију управљачких права на по 1/3 за локалну управу и менаџмент и синдикате тог предузећа, уз могућност да запослени у наредних 5 година откупе и овај «пакет» по истој цени по којој се процењује вредност капитала у тренутку основања новог предузећа.

Пројекат се спроводи у свим предузећима која се налазе у поступку реструктурирања, реорганизације и приватизације (друштвеним или

државним/јавним) на територији Града. Његова имплементација отпочела је половином октобра 2007. године и трајаће 10 месеци. Са издвајањем опреме и капацитета и њиховим стављањем на располагање и продуктивно коришћење онима којима је посао преко потребан (вишкови запослених) најдаље се отишло у предузећу Минел Електроопрема, а сличне активности се спроводе и у другим предузећима, посебно на територији општина Лазаревац и Младеновац. Пројекат је трајно одржив, с обзиром да би по завршетку планираних активности новоформирана предузећа имала своје сталне приходе и наставила да функционишу потпуно оспособљена за квалитетан рад и финансирање свих својих потреба из сопствених извора.

Реализација Пројекта требала би да помогне развој локалног бизниса, отварање нових радних места, промовише везе између предузећа (запослених и управе), државних организација и институција и синдиката, створи инфраструктуру за подршку samozапосљавању и смањи социјалне тензије. Овакав приступ би могао имати огроман значај и за остале регионе у Србији, а најдрагоценији елемент би представљао искуство које се буде стекло у Београду. Разговори око могућности имплементације овог пројекта вођени су и са представницима локалних управа у Панчеву, Шапцу и Зајечару који су испољили велику заинтересованост да сличан модел буде примењен и у предузећима на њиховој територији. Такође, на презентацији пројекта позитивне оцене добијене су и од представника Националне службе за запошљавање и Министарства за рад и социјалну политику. Коначно, овај Пројекат је добио изузетно позитивне оцене Међународне организације рада и Међународне конфедерације синдиката, а упућен је и Европској комисији од које се такође очекује реакција.

Пословодство предузећа и носиоци политичке власти до сада су се у Србији радије бавили питањима приватизације а не предузетништва, а ограничено разумевање функционисања малих и средњих предузећа, мањак инфраструктурних и финансијских могућности представљали су велику препреку њиховом развоју. Подршка развоју малих и средњих предузећа по моделу који се предлаже помогла би реструктурирање великих и неефикасних предузећа, ублажила њихов монопол и понудила конкурентне робе и услуге, донела већу флексибилност у друштву и економији, технолошку иновативност, развој нових идеја и вештина и допринела расту запошљавања и креирању нових радних места.

Спремност социјалних партнера да прихвате понуђени приступ решавања проблема директно ће и отворено изражавати њихов став према остваривању суштинских функција трансформације привреде и бити тест спремности да истински успоставе и граде партнерство засновано на начелима принципјелности, перманентног дијалога и социјалне кооперативности, моралне одговорности и социјалне правде.

У Београду, 18. фебруар 2008. године

УГС «Независност»

др Зоран Ристић, координатор Пројекта